

ΣΙΩΠΗΛΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ (TESTIMONI SILENZIOSI)

την πλάκα που γεννά την καταιγίδα -
όπου η πετροπηγή στο χείλος ενός λάκκου
ήταν πυρετός συγκομιδής
και μια τριανταφυλλιά φορτωμένη χαραυγές
έβλεπε να μεγαλώνει η πόλη των ανθρώπων

λίγοι γέροντες τώρα μαρτυρούν
σπασμένες μνήμες
ερριμμένες σε μian ανώνυμη θανά

- νωθρές φιγούρες άγρυπνες
που επιτηρούν πτήσεις και αβύσσους
έξω από τη νύχτα των λέξεων
φύλακες μιας κραυγής που περνάει απαρατήρητη
στους δρόμους όπου δεν έχουν όνομα
όπου οι συλλαβές που συνασπίζονται
για να δώσουν φωνή στον κόσμο
γίνονται στάχτη
αραβουργήματα ονείρων
που ξεσκίστηκαν απ' το δάγκωμα λιμασμένων θηρίων.

Εγώ τους είδα να ζουν και ν' αγωνίζονται
να καλλιεργούν σπόρους ελπίδας
μέσα σε αυλάκια άρρωστα από εγκατάλειψη
να γίνονται ένα με τα φύλλα
στην άγια θλίψη
των φθινοπώρων
να κατοικούν σπίτια δίχως τοίχους
ανοιχτά στ' αποσταμένο βήμα των οδοιπόρων
άσυλα που καταλύουν τα βράδια
για να λιώσουν στο φως του τραγουδιού
τα αλφάβητα χιονιού
που μαζεύτηκαν στο διάβα -

τους είδα εκεί
στο τόξο αγάπης τής ματιάς μου
να φυτοζωούν στα ολισθήματα του χρόνου
της ζωής κουρέλια των προσώπων σκιαγράμματα
να φυλάγουν λείψανα ως δώρα
στο ανέγγιχτο δυσκοπότερο
αδελφικών χειλιών.

Είδα τα μάτια τους
να στρατοπεδεύουν άγρυπνα και ασφαλή
στη μυστική ησυχία ενός άστρου
όπου το ντροπαλό στήθος των μανάδων
βύζαινε τις αναμνήσεις και το αύριο
με τους ήχους που γεννήθηκαν μέσα στη σκιά -

Μιλώ για χέρια με μορφή κρηνών
που πήραν ν' ανασκαλεύουν μες στις πέτρες
για να διώξουν

νύχτα
και ξηρασία

χέρια σβηστά από καιρό
μες στα χαλάσματα των χρόνων
ζωντανά όμως στην καρδιά
σαν γλώσσες που ακόμα φωνάζουν
στο άγριο τσίμπημα των αγκαθιών

γλώσσες ποταμών δίχως όχθες
που ανθίζουν στον αγέρα
αλφάβητα
δραπέτες απ' το θάνατο
ανεξίτηλα ίχνη
από παραδρομές
υδάτων

συλλαβές γεμάτες λύμφη
να σφίγγουν στη γροθιά τους
για να νιώσουν
τουλάχιστον μια μέρα
πιο δυνατοί απ' τη λήθη

Μιλώ για σας
σιωπηλοί μάρτυρες
καθώς στον ουρανό περνάει
από αποστάσεις θλίψης
η προσευχή των σωμάτων
που ανυψώνονται
στο φέγγος του πρωινού
μίσχοι που ανάθρεφαν στο φως
καινούργιες ρίζες
για να πορεύονται στητοί

Έχει την όψη σας
η ώρα
που δακρύζει λέξεις
πιστές στο βήμα
του ανέμου και των θερισμών
μεθυσμένες με οiwονούς για τα μελλούμενα-

μουρμουρίζει τα ονόματά σας ένα ένα

το τραγούδι του σταχιού
που ωριμάζει το ψωμί
στην ορατή πνοή των κάμπων

η πηγή
που στα χείλη της λυγίζει η γη
και παραδίδεται στην αγκαλιά της νύχτας
στην καθαρότητα
του χαλαζία
των αστεριών

Κι ό,τι απομένει από σας είναι
η κάθε σκιά
μες απ' την κοφτερή ματιά σας
που απ' τους γεμάτους φωνές κόλπους της
σπέρνει χαραυγές
στις πόλεις του κενού.

(“Testimoni silenziosi”, από την ποιητική συλλογή: *Αίρεση* [Hairesis], Biagio Cepollaro Μιλάνο, 2006)

Μετάφραση: Ευαγγελία Πολύμου

Francesco Marotta

Testimoni silenziosi

(a mio padre e a mia madre)

*Conosco dimore
dove vivono genti del sud*

*uomini antichi
solcati da penombre di silenzio.*

*Li ho visti entrare
in ogni pianto.
Presenti al dolore di ogni sera.*

*Le voci che bussano alle porte
di labirinti ciechi*

nelle mani fiaccole di vento

*e l'anima sui gradini
in attesa dei passi*

di ogni assente.

Dialoghi di vite periferiche sopravvissute
voci di naufragio
intanto che rotola tra illusorie risa
questa stagione di sonno –
arida distesa di sterpi
dove spighe d'incendio sono il frutto
maturo dei giorni e la terra
è un sigillo di ostinato silenzio
nel vento che ripete
inascoltato
l'ultima sillaba d'acqua alle sue sabbie.

Dove le case abbracciavano l'infanzia degli alberi
e le mani
riarse
cingevano di sudore

intorno al collo
portavano fieri il fazzoletto nero
che li consacra per sempre
compagni di ogni pena
gli orli fasciati di rosso
per costruire legami
nel colore che annulla le distanze

Li ho sentiti
parlare all'orecchio del cielo
di storie raccattate per strada
al ritorno da guerre mai vinte

urlare accenti di rifiuto
contro i passi festanti
sulle macerie dimenticate di ieri
sul sangue versato
dove mai si raccoglie
un pensiero –

conservavano immagini dolenti
di case diroccate alle spalle
l'esilio e la fame
nei deserti di paesi lontani
la luce del ritorno
incisa sulla pelle
nei segni dell'unico orizzonte
dove non ha tramonto

Oggi sono vele
che lentamente scivolano
nella schiuma innaturale delle acque
verso l'approdo di soli sconosciuti

sono fuochi di pupille
visibili
a chi si china con labbra devastate
a chi ferito
dentro l'onda cerca
il cristallo che spegne la sua sete
i giorni taciuti alla sua vita –

sono volti impressi
sullo specchio nascosto della luna
mani che scavano
sentieri di memoria
traversando il lampo
delle stagioni negate alla terra...

Parlo di mani in forma di sorgenti
levate a frugare tra i sassi
per scacciare

notte
e arsura

mani da lungo tempo spente
lungo le rovine degli anni
ma vive nel cuore
come lingue che ancora gridano
al morso aspro della spina

lingue di fiumi senza rive
che fioriscono nell'aria
alfabeti
evasi dalla morte
tracce indelebili
di trascorse
acque

sillabe gravide di linfa
da stringere nel pugno
per sentirsi
almeno un giorno
più forti dell'oblio

Parlo di voi
testimoni silenziosi
mentre nel cielo trascorre
da lontananze di rimpianto
la preghiera di corpi
che si levano
al chiarore del mattino
steli che nella luce allevano
nuove radici
per camminare eretti

Ha il vostro profilo
l'ora
che lacrima parole
fedeli al passo
del vento e delle messi
accimate in presagi di futuro –

mormora i vostri nomi uno a uno

il canto della spiga
 che matura il pane
nel respiro visibile dei campi

la fonte
sulle cui labbra la terra declina
e si concede all'abbraccio della sera
alla purezza
 di quarzo
 delle stelle

E' quanto di voi rimane
ogni ombra
 dagli occhi recisi
che dal suo grembo colmo di voci
va seminando albe
 nelle città del vuoto.

("Testimoni silenziosi", da *Hairesis*, Biagio Cepollaro E-book, Milano, 2006)

Traduzione di Evangelia Polimou